OPENBAAR

Besluitenlijst Oordeelvormende vergadering van 19 oktober 2026.
Aanvang: 19:30 uur

Voorzitter: mevrouw Ruesen
Griffier: mevrouw Titsing

1. Opening
De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

2. Raadsvoorstel vaststellen Programmabegroting 2027-2030	
Programma 2 Sociaal Domein	
Aanwezig:	**De leden:** De heer Smit en mevrouw Kraaijenbrink, de heren Sluiter en Bauhuis, mevrouw Boom en de heer Hüning, de heer Van den Berg, mevrouw Ten Bruin, de heer Holtman en de heer Meerdink.
	Namens het college: Burgemeester Stapelkamp, wethouder Van Lochem en wethouder Wikkerink.

Portefeuille burgemeester

Eerste termijn.
De fracties hebben vragen en maken onder meer opmerkingen over:
- Belang inzet op ondermijning
- Voldoende zicht risico
- Juiste prioriteiten noodsituaties
- Crossfire
- Cyberveiligheid/digitale weerbaarheid/aandacht AI
- Druk vrijwillige brandweer
- Capaciteit politie
- Aanrijtijden
- Versterken lokale weerbaarheid/Noodsteunpunten
- Wet Bibob
- Uitgaven VNOG temperen

Reactie college.
- Laatste jaren veel gedaan op het gebied van ondermijning
- Aantal zaken geweest waarvan er geschrokken is (Complexie, Curaco).
- Met de wijsheid van achteraf mogelijk eerder kunnen ingrijpen. Hierbij bijvoorbeeld milieucapaciteit ook afhankelijk van de capaciteit bij bijvoorbeeld de Omgevingsdienst.
- Wat er speelt wat de Wet langdurige zorg betreft heeft de gemeente weinig zicht op, de gemeente is hierbij geen toezichthouder. Bij overlast is de gemeente wel aan zet. Er zijn drie sociale rechercheurs in de Achterhoek.
- Procedures nemen soms ook veel tijd in beslag.
- Samenwerking met politie verloopt goed.
- Noodsteunpunt één van de maatregelen binnen het programma van weerbaarheid.
- Cybersecurity opgeschaald, is voor een groot gedeelte ook gedrag.
- Toename VNOG laatste jaren gematigd geweest. Er komen meer uitdagingen op de VNOG af, waardoor er waarschijnlijk juist een uitbreiding van kosten is.

Tweede termijn.

Er zijn geen discussiepunten.

Portefeuille wethouders

Eerste termijn.
De fracties hebben vragen en maken onder meer opmerkingen over:
- Sterke lokale teams
- Ondersteuning inwoners/betaalbaarheid en effectiviteit
- Onderuitputting naoberfonds/overlap doel microimpulsregeling
- Investeren in preventie en vroegsignalering/moeilijk resultaat te bepalen
- Trauma- en gedragsaanpak ISK
- Samen sterk in opvoeden
- Sociale basis
- Formulering ambities
- Visie zwemwater
- Komende zware jaren
- Cultuureducatie
- AZC
- Statushouders/nareizigers/Oekraïners
- Bestaanszekerheid/werken moet lonen
- Grip op het sociaal domein/nieuwe manier van meten

Discussiepunten:
- Naoberfonds en microfondsregeling (CDA)
- Beweging naar preventie (PP+PRO)
- Zijn de ambities concreet genoeg (CU)
- Cultuureducatie (BBB)
- Voldoende inzicht in kosten (VVD)
- Onderscheid verschillende ambitieniveaus (VVD)

Reactie college.
- Het naoberfonds is gericht op leefbaarheid, wordt goed gevonden. Hier is ongeveer tien jaar geleden veel geld in gestopt, hier is nog steeds een gedeelte van over.
- De microimpulsregeling is gericht op gezondheid/leefstijl.
- De subsidieverordening komt binnenkort naar de raad, dit is de onderlegger van (nieuwe) subsidieregels die het college gaat opstellen.
- Wat betreft de zwembadvisie komt naar verwachting eind van het jaar het college naar de raad met een het nieuwe onderzoeksrapport en beantwoording van gestelde vragen, vervolgens komt er een nieuw voorstel.
- In Berkelland goede ervaringen met sterk in de opvoeding, zij zijn ook bekend met het ondersteuningsteam. Het is een goedwerkende, preventieve aanpak. Mogelijk om het eerst incidenteel te doen. Op dit moment zijn hier geen financiële middelen voor.
- Moeilijk om te meten hoe preventie helpt, deze vraag speelt in heel Nederland. Voorbeeld: valpreventie is de beste interventie om breuken en dergelijke bij ouderen te voorkomen. Preventie betekent niet dat per definitie de kosten dalen.
- Op het ISK in Winterswijk heeft een groep van14 leerlingen meegedaan aan de coaching, 12 of 13 leerlingen hoeven niet door te stromen naar een individueel traject. Dit is een goede score. Er wordt nu gekeken naar uitbreiding. Vanuit Winterswijk wordt een bijdrage van de andere gemeenten gevraagd. Dit sluit aan op Achterhoekse afspraken.
- Meer inzet op preventie om duurdere zorg te voorkomen.
- Samenleving wordt op verschillende manieren versterkt. Dit komt ook terug in de impactmonitor. Moet zo concreet mogelijk, maar ook een stuk uitvoering.
- Cultuureductatie komt voort uit de Cultuurnota. Dit wordt ook gedaan vanuit het belang van uniformiteit.
- Komt een voorstel over AZC, daarbij komt ook het budget terug.
- Het college heeft zicht op nareizigers, kunnen er ongeveer 70 komen.
- Lopen redelijk in de pas qua huisvesting statushouders.
- De taakstellingen qua opvang zijn bekend. Het is altijd mogelijk dat deze veranderen.
- In Aalten zijn er ongeveer 800 gezinnen rond 130% van de bijstandsnorm. Daar wordt beleid voor gemaakt. Daarbij wordt ook gekeken naar het voorkomen van de armoedeval. Het gaat niet alleen om financiële steun, maar ook mensen de handvatten en instrumenten geven.

- De impactmeting wordt binnenkort behandeld. Daarbij wordt het ook duidelijker welke impact preventie heeft.
- Een voorstel over de leidende principes en visie sociaal domein volgt.

Tweede termijn.

Naoberfonds en microfondsregeling (CDA)
Voldoende voor dit moment, er volgen schriftelijke aanvullende vragen.

Voldoende inzicht in kosten en onderscheid verschillende ambitieniveaus (VVD)
Wordt betrokken bij de behandeling van de visie en leidende principes sociaal domein

Cultuureducatie (BBB)
De heer Bauhuis: Voorstander, oliemannetje voordeel. Als er onderdelen zijn uit de ontwikkelingen met financiële consequenties, kan de raad ervoor kiezen om de begroting te amenderen, waarbij er wel dekking gevonden moet worden. Wij zien daar mogelijkheden voor. We hadden verwacht dat dit vanavond meer terug zou komen.
De heer Holtman: Besluit hierover moet nog plaats vinden hierover. Daar kan je nu over discussiëren, maar misschien beter om dit later te doen.
De heer Meerdink: We hebben goed contact met de activiteiten sociaal cultureel werk. Deze organisatie kan zich misschien ook inzetten voor dit soort zaken, zonder dat dit zorgt voor extra personele kosten.
De heer Van den Berg: Wij zijn voorstander van een integrale afweging voor 2028 en verder. We hebben nog keuzes te maken.
Mevrouw Boom: Wij zijn ook voorstander van een integrale afweging, kan het kostendekkend gemaakt worden. Wij zijn voor cultuureducatie, maar moeten wel goed kijken waar we ons geld aan uit geven.
Mevrouw Kraaijenbrink: Wij zijn ook voorstander van cultuureducatie en zien hier mogelijkheden in.
Mevrouw Ten Bruin: Wij zijn zeker niet tegen cultuur, maar we moeten wel de afweging maken waar we ons geld aan uitgeven.

Zijn de ambities concreet genoeg (CU)
De heer Holtman: Vinden we de ambities concreet genoeg. Er wordt gesproken over versterken, ondersteunen, waardoor het weinig concreet en lastig meetbaar is.
Mevrouw Ten Bruin: Kan me vinden in de opmerking. Stelt me een beetje gerust dat de impactmeting eraan komt. Maar het mag zeker concreter.
Mevrouw Boom: Naar mijn idee is er op dit moment wat gebrek aan informatie. Ook nog zoekende hoe de impactmeting gaat werken. Hoe krijgen we de informatie duidelijk om goede beslissingen te kunnen nemen. De eerdergenoemde scenario's kunnen hierbij helpen.
De heer Van den Berg: Het is vrij abstract geformuleerd. Wat ik belangrijk vind is wat er bereikt wordt. Meten is weten, maar als je te veel meet kan je ook verdwalen. Dit kost ook veel administratief werk.
De heer Bauhuis: Ik sluit me aan bij de heer Van den Berg. Wat ik mis in deze discussie: als je kijkt naar de impact moet je niet alleen naar het financiële, maar ook naar het maatschappelijke effect kijken. Preventie is moeilijk te meten, dat moet je accepteren.
De heer Smit: Ik ben het ermee eens dat het minder abstract kan. We moeten ook vertrouwen hebben, er gaat ontzettend veel gebeuren. Natuurlijk moeten we wel de vinger aan de pols houden. Bij de komende nota sociaal domein kunnen we daar ook wat over zeggen.
De heer Meerdink: Ik ben het eens met de heer Smit, ik heb vertrouwen in het sociaal beleid van de gemeente. Over het algemeen vindt men Aalten een sociale gemeente.

Conclusie.
- **Over de impactmeting in het sociaal domein komt een raadsmededeling.**
- **De vraag hoe de kosten van de cultuurcoach zich verhouden tot de eerdere kosten voor SCEDA wordt schriftelijk beantwoord.**
- **De fracties van PP+PRO en CDA zijn mogelijk voornemens moties of amendementen in te dienen.**

3. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30 uur.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare vergadering van 3 november 2026.

E. M. Geldorp
raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter